

**ARARTEKOAREN LEGEA. ETORKIZUNA ERAIKITZEN: herriaren defentsa-
erakundeei buruzko hausnarketa**
**LA LEY DEL ARARTEKO. CONSTRUYENDO EL FUTURO. Una reflexión sobre
las defensorías del pueblo**

EGITARUA – PROGRAMA

2023ko ekainaren 12a

12 de junio de 2023

09:30 Mintegiaren irekiera / Apertura del seminario

BAKARTXO TEJERIA OTERMIN

Eusko Legebiltzarreko lehendakaria. / Presidenta del Parlamento Vasco.

EMILY O'REILLY

Europako herriaren defendatzailea. / Defensora del pueblo Europeo.

ÁNGEL GABILONDO PUJOL

Espainako herriaren defendatzailea. / Defensor del pueblo de España.

DESPINA CHATZIVASSILIOU-TSOVLIS

Europako Kontseiluko Parlamentu-biltzarreko idazkari nagusia. / Secretaria general de la Asamblea Parlamentaria del Consejo de Europa.

MANUEL LEZERTUA

Arartekoa. / Ararteko.

10:00 Hasierako hitzaldia / Conferencia inaugural

Arartekoa eta herritarren eskubideak bermatzea

Ararteko y garantía de los derechos de la ciudadanía

MANUEL LEZERTUA

Arartekoa / Ararteko.

10:30 Atsedenaldia / Pausa

11.00

Sarrerako hitzaldiak / Conferencias introductorias

Arartekoaren Legea sortzea eta onartzea. Hori ezartzean izandako esperientzia. 3/1985 Legea aldatzeko prozedura

Génesis y aprobación de la Ley del Ararteko. Experiencia de su aplicación. Procedimiento de reforma de la Ley 3/1985

ÁLVARO GIL ROBLES.

Espainako herriaren defendatzaile ohia eta Europako Kontseiluko Giza Eskubideen komisario ohia / Exdefensor del Pueblo de España y excomisario de Derechos Humanos del Consejo de Europa.

ALBERTO LÓPEZ BASAGUREN

*Euskal Herriko Unibertsitateko Zuzenbide Konstituzionaleko katedraduna.
Catedrático de Derecho Constitucional de la Universidad del País Vasco.*

ANDONI ITURBE MACH

Eusko Legebiltzarreko legelari nagusia / Letrado mayor del Parlamento Vasco

Moderatzailea / Moderadora: INÉS IBÁÑEZ DE MAEZTU

Arartekoaren ondokoa / Adjunta al Ararteko.

12:15

I. hitzaldia / Conferencia I

Estandar eta itzaropen berriak ombuds erakundeentzat: Arartekoa etorkizunari begira

Nuevos estándares y expectativas para las instituciones ombuds: horizonte de futuro para el Ararteko

GUILLERMO ESCOBAR

*Alcalako Unibertsitateko Zuzenbide Konstituzionaleko katedraduna.
Catedrático de Derecho Constitucional de la Universidad de Alcalá.*

Moderatzailea / Moderadora: INMACULADA DE MIGUEL

Arartekoaren Gizarte Harremanen, Azterlanen eta Modernizazioaren zuzendaria. / Directora de Relaciones Sociales, Estudios y Modernización del Ararteko.

13:00

Bazkaria / Almuerzo

14:30

I. mahai-ingurua: 1. zatia / Mesa redonda I: parte 1

Defentsa-erakundeen edo ombuds-erakundeen jardueraren dimentsio berriak
Nuevas dimensiones de la actividad de las defensorías o instituciones ombuds.

- Andaluziako Herriaren Defendatzailearen bitartekaritza-eredua. / El modelo de mediación del Defensor del Pueblo de Andalucía.
JESÚS MAEZTU GREGORIO DE TEJADA.
Andaluziako herriaren defendatzailea / Defensor del pueblo andaluz.
- Interes publikoak edo interes orokorreko edo unibertsaleko zerbitzuak kudeatzen dituzten enpresa pribatuen jarduera ikuskatzea. / El control de la actividad de las empresas privadas que gestionen intereses o servicios de interés general o universal.
ESTHER GIMÉNEZ-SALINAS Y COLOMER.
Kataluniako síndic de greuges / Síndica de greuges de Catalunya
- Valedora do Pobo erakundearen eskarmentua gardentasun-mandatari gisa. / La experiencia de la institución de la Valedora do Pobo como comisionada de transparencia.
MARÍA DOLORES FERNÁNDEZ GALIÑO.
Valedora do pobo.
- Legezko neurriak laguntzen ez duten administrazioekin jarduteko. / Medidas legales para actuar respecto de administraciones no colaboradoras.
PATXI VERA DONAZAR.
Nafarroako arartekoa / Defensor del pueblo de Navarra

Moderatzailea / Moderador: FAUSTINO LÓPEZ DE FORONDA
Arartekoaren idazkari nagusia. / Secretario general del Ararteko.

2023ko ekainaren 13a

13 de junio de 2023

09:00

I. mahai-ingurua: 2. zatia / Mesa redonda I: parte 2

Defentsa-erakundeen edo ombuds-erakundeen jardueraren dimentsio berriak
Nuevas dimensiones de la actividad de las defensorías o instituciones ombuds.

- Frantziako Herriaren Defendatzailearen eginkizuna diskriminazioaren kontra borrokatzean eta berdintasuna sustatzean. / El papel de la Defensoría del Pueblo de Francia en la lucha contra la discriminación y la promoción de la igualdad.

GEORGE PAU-LANGEVIN ANDREA.

Diskriminazioen aurkako borroka eta berdintasunaren sustapenaz arduratzen den albokoa (Frantziako Eskubideen Defentsa-erakundea). Adjunta encargada de la lucha contra las discriminaciones y de la promoción de la igualdad (Defensoría de los Derechos de Francia).

- Ombuds erakundeen eginkizuna haur eta nerabeak babesten. / El papel de las instituciones ombuds en la defensa de niños, niñas y adolescentes.

EMILY LOGAN.

Irlandako haurren lehen ombuds. / Primera ombuds de infancia en Irlanda.

Moderatzailea / Moderadora: **MONTSERRAT AUZMENDI DEL SOLAR**

Eusko Legebiltzarreko legelaria. / Letrada del Parlamento Vasco.

10:00

II. mahai-ingurua / Mesa redonda II

Jarduera egokiak eta proposamenak Europako esparruan.
Buenas prácticas y propuestas en el ámbito europeo.

- Veneziako printzipioak eta ombudsman-aren erakundeari buruzko Europako gomendioak. / Los principios de Venecia y las recomendaciones europeas sobre la institución del ombudsman.

DESPINA CHATZIVASSILIOU-TSOVILIS

Europako Kontseiluko Parlamentu-biltzarreko idazkari nagusia. / Secretaria general de la Asamblea Parlamentaria del Consejo de Europa.

- Ombuds erakundeak eta digitalizazioa. / Las instituciones ombuds y la digitalización.

ÜLLE MADISE

Estoniako Justizia kantzilerra. / Canciller de Justicia de Estonia.

- Holandako Herriaren Defentsa-erakundearen jardunbide egokiak talde ahulekin lan egiteko. / Buenas prácticas de la Defensoría del Pueblo de Holanda en el trabajo con grupos vulnerables.

REINIER VAN ZUTPHEN.

Holandako ombudsmana. / Ombudsman de Holanda.

Moderatzailea / Moderadora: **MARÍA LUISA AGUIRRECHE**

Nazioarteko eta Europako Gaietarako Arartekoaren Bulegoko arduraduna. / Responsable de la Oficina de Asuntos Internacionales y Europeos del Ararteko.

11:15 Atsedena / Pausa

11:45 III. Mahai-ingurua / Mesa redonda III

Behar berriak, eskumen berriak, betekizun berriak?

¿Nuevas necesidades, nuevas competencias; nuevas funciones?

Mahai-ingurua Eusko Legebiltzarreko legebiltzarkideekin

Mesa redonda con representantes del Parlamento Vasco

EVA JUEZ GARMENDIA (EA-NV)

JULEN ARZUAGA GUMUZIO (EH BILDU)

MIREN GALLÁSTEGUI OYARZÁBAL (SV-ES)
(EP-IU)

CARMELO BARRIO BAROJA (ETP-Ciudadanos)
(Mixto - Vox)

Moderatzailea / Moderador: IÑAKI GURIDI

Euskadi Irratiko kazetaria. / Periodista de Euskadi Irratia.

13:45 Eztabaida / Debate

14:00 Saioaren amaiera / Fin de la sesión